

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Adriana Pavković
Zvanje	magistra edukacije hrvatskoga jezika i književnosti i povijesti
Naziv škole u kojoj ste trenutčno zaposleni	Talijanska osnovna škola „Galileo Galilei“, Umag
Adresa elektroničke pošte	adriana.pavkovic@gmail.com
Naslov Metodičkih preporuka	Hrvatski jezik i dvojezičnost
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	Peti
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	OŠ HJA.5.6. Učenik uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika u užem i širem okružju.
Tijek nastavnog sata	<p>Uvodni dio sata (5 minuta): Učitelj započinje sat razgovorom o jeziku kojim se učenici služe u svom domu i o jeziku kojim se služe u školi. <i>Kojim jezikom govorite kod kuće, a kojim s prijateljima u školi i učiteljima?</i> Učitelj zatim postavlja pitanje o učenicima kojima hrvatski nije materinski jezik. <i>Poznajete li učenike koji u svom domu govore jezik koji nije hrvatski? Kojim jezikom oni govore s roditeljima, a kojim u školi? Što mislite kako im je pratiti nastavu na hrvatskome jeziku? Kome je teže naučiti novi jezik, djetetu ili odraslom čovjeku?</i></p> <p>Središnji dio sata (35 minuta): Učitelj najavljuje temu i upoznaje učenike s tekstem lingvometodičkog predloška-prilog 1. <i>Danas ćemo se upoznati s troje vaših vršnjaka: Leonardom, Dorom i Ivanom. Pročitat ćemo što su rekli o sebi i saznati gdje žive. Poslušajmo.</i> Učitelj čita tekst lingvometodičkog predloška. Nakon čitanja kratko razgovara s učenicima o tekstu. <i>U kojim</i></p>

dijelovima Republike Hrvatske žive Leonardo, Dora i Ivan? U čemu su slični vama, a u čemu su različiti?

Učitelj upućuje učenike na usmjereni čitanje teksta u sebi te zadaje učenicima zadatak u kojem trebaju odrediti odnose li se zadane rečenice na Leonarda, Doru ili Ivana. *Pročitajte još jedanput tekst u sebi te provjerite koliko ste dobro upoznali Leonarda, Doru i Ivana. Riješite zadatak na poveznici*

<https://learningapps.org/display?v=p0ga6iunc19> .

Učitelj upućuje učenike na promatranje rješenja i uočavanje jezika kojim Leonardo, Dora i Ivan razgovaraju s članovima svoje obitelji. *Što smo primijetili, koji jezik Leonardo govori s bakom i mamom? Koji jezik Dora govori s mamom, a koji s tatom? Kojim narječjem hrvatskoga jezika Ivan razgovara s članovima svoje obitelji? Od koga su naučili taj jezik? Što mislite kako su naučili jezik? Objasnite koja je razlika u učenju jezika u školi i u obitelji? Jezik koji su Leonardo, Dora i Ivan naučili tijekom odrastanja i spontano ga usvojili naziva se materinski jezik. Zašto se zove materinski jezik? Primijetili smo na primjeru Leonarde, Dore i Ivana da je materinski jezik ujedno i jezik naroda kojem čovjek pripada te da to može biti zavičajni govor ili jezik predaka. Zapišimo u bilježnicu što je materinski jezik.*

Učitelj navodi učenike da uoče koji jezik učenici uče u školi te učenici naglas čitaju članak 12. Ustava Republike Hrvatske koji učitelj prezentira na projektoru -**prilog 2**. Učenici zaključuju zašto svi učenici u Republici Hrvatskoj moraju učiti hrvatski jezik. *Pogledajmo ponovno u naša rješenja. Što je zajedničko Leonardu, Dori i Ivanu? Pročitajmo članak 12. temeljnog dokumenta Republike Hrvatske - Ustava Republike Hrvatske te zaključimo zašto sve troje učenika uči hrvatski jezik u školi. Koja je razlika između hrvatskog jezika kojeg Ivan govori s roditeljima ili Dora s tatom te hrvatskog jezika kojeg uče u školi? Primijetili smo da Leonardo, Dora i Ivan u školi uče hrvatski standardni jezik koji je propisan pravilima koja se nalaze u gramatici, pravopisu i rječniku. Hrvatski jezik kojim Dora razgovara s tatom ili Ivan s roditeljima razlikuje se od standardnog*

hrvatskog jezika jer su ga oni naučili spontano, bez svjesnog učenja . Hrvatski standardni jezik je zajednički jezik svih Hrvata i građana Hrvatske , uči se u školi te je također Ustavom propisano da se u svim službenim prigodama treba služiti hrvatskim standardnim jezikom i latiničnim pismom. Prema tome hrvatski standardni jezik je i službeni jezik u Republici Hrvatskoj jer se rabi u školama, javnim ustanovama i medijima. Učitelj upućuje učenike na zadatak u kojem učenici pojmove i fotografije pridružuju materinskom, odnosno službenom jeziku. Na poveznici <https://learningapps.org/display?v=p6mowxsxc19> pridružite zadane pojmove i fotografije materinskom ili službenom jeziku. Je li zadatak bio težak? Jeste li zadatak uspješno riješili iz prvog pokušaja ili ste imali nedoumica? Nakon što su uspješno riješili zadatak i komentirali rješenja, učenici zapisuju definiciju službenog jezika te navode koji je službeni jezik u Republici Hrvatskoj Zapišimo u bilježnicu definiciju službenog jezika te uz definiciju zapišimo i koji je službeni jezik u Republici Hrvatskoj.

Učitelj objašnjava pojam dvojezičnosti. Kojim jezicima svakodnevno komunicira Leonardo, a kojim Dora? Primijetili smo da se Leonardo i Dora svakodnevno služe talijanskim, odnosno mađarskim, i hrvatskim jezikom. Takva sposobnost pojedinca da se istodobno služi dvama jezicima naziva se dvojezičnost.

*Učitelj postavlja pitanje o nacionalnim manjinama kojima pripadaju Leonardo i Dora te upućuje učenike na članak 15. Ustava Republike Hrvatske koji prezentira na projekcijskom platnu - **prilog 2**. Učenici čitaju koja prava imaju pripadnici nacionalnih manjina te na primjeru Leonarda i Dore objašnjavaju kako nacionalne manjine čuvaju svoje običaje, kulturu i jezik. *Kojim nacionalnim manjinama pripadaju Leonardo i Dora? Pročitajmo članak 15. Ustava Republike Hrvatske te uočimo koja prava imaju pripadnici nacionalnih manjina. Na koji način Leonardo i Dora čuvaju svoje nacionalne običaje, kulturu i jezik?* Učitelj objašnjava da su talijanski i mađarski jezik manjinski jezici jer njima govore pripadnici nacionalnih manjina. *Sznali smo da Leonardo i**

Dora pripadaju talijanskoj i mađarskoj nacionalnoj manjini. Kojim jezikom govore navedene nacionalne manjine? Talijanski i mađarski jezici su u Republici Hrvatskoj manjinski jezici jer njima govore pripadnici nacionalnih manjina. Zapišimo u bilježnicu što je manjinski jezik.

Učitelj upućuje učenike na tablicu u kojoj je prikazana zastupljenost nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj - **prilog 3.** Pogledajte tablicu zastupljenosti nacionalnih manjina u Hrvatskoj 2011. godine te odredite koje su četiri najzastupljenije nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Navedite i njihove materinske jezike. Pomoću podataka u tablici saznajte u kojoj je županiji najbrojnija talijanska nacionalna manjina, koja je druga najbrojnija nacionalna manjina u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji te koja je najzastupljenija nacionalna manjina u Međimurskoj županiji. Učenici međusobno komentiraju rješenja i provjeravaju točnost.

Učitelj upućuje učenike na kartu na kojoj je prikazano hrvatsko iseljništvo u Europi - **prilog 4.** Kao što su jezici drugih naroda manjinski jezici u Hrvatskoj, tako je i hrvatski jezik manjinski jezik u mnogim europskim zemljama. Pomoću karte i legende zaključite u kojim je europskim zemljama hrvatski manjinski jezik te odgovorite na pitanja u zadatku. Učitelj zajedno s učenicima komentira rješenja zadatka.

Završni dio sata (5 min): Učitelj prikazuje učenicima kratki film učenika IV. osnovne škole Varaždin pod naslovom *Sirijac u Varaždinu*. Film je nastao u okviru projekta Drugi HRT-a, a može se pogledati na poveznici <https://projektdrugi.hrt.hr/ucenicki-radovi/sirijac-u-varazdinu/>. Učitelj prije gledanja filma daje učenicima upute da obrate pozornost na podrijetlo dječaka iz filma, njegov materinski jezik te jezike koje dječak uči u školi. Učenici prije gledanja filma dobivaju nastavni listić koji trebaju popuniti točnim odgovorima. *Sada ćemo pogledati kratki film pod naslovom Sirijac u Varaždinu. Film su snimili učenici IV. osnovne škole Varaždin. Pozorno pratite intervju s dječakom i njegovim školskim kolegama. Obratite*

	<p><i>pozornost na Baderovo podrijetlo, njegov materinski jezik te jezik koji uči u školi. Učenici gledaju film te odgovaraju na pitanja povezana s filmom i naučenim gradivom - prilog 5.</i></p>
<p>Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)</p>	<p>Uvodni dio sata: Učitelj postavlja pitanja te započinje razgovor s učenicima o jeziku kojim se služe u svom domu i o jeziku kojim se služe u školi. Učenici razgovaraju o temi te iznose svoja iskustva. Učenici slušaju jedni druge. Učenici govore o učenicima kojima hrvatski nije materinski jezik te o teškoćama s kojima se takvi učenici susreću tijekom školovanja.</p> <p>Središnji dio sata: Učitelj najavljuje temu. Učenici slušaju tekst lingvometodičkog predloška te zatim usmjereno čitaju tekst i pridružuju podatke osobama na koje se podatci odnose. Učenici promatraju rješenja te uočavaju kojim jezicima troje učenika govori u svojim obiteljima. Učitelj postavlja pitanja o materinskom jeziku Leonarda, Dore i Ivana. Učenici odgovaraju na pitanja te u bilježnicu pišu definiciju materinskog jezika.</p> <p>Učenici uočavaju da svo troje učenika iz teksta u školi uči standardni hrvatski jezik. Učenici usmjereno čitaju članak 12. Ustava Republike te pritom komentiraju i objašnjavaju zašto se hrvatski jezik uči u školama. Učenici rješavaju zadatak na poveznici https://learningapps.org/display?v=p6mowxsc19 te određuju u kojim se sve prigodama govori službenim jezikom, a u kojim materinskim te zapisuju definiciju službenog jezika.</p> <p>Učitelj postavlja pitanje o nacionalnim manjinama kojima pripadaju Leonardo i Dora te upućuje učenike na članak 15. Ustava Republike Hrvatske - prilog 2. Učenici čitaju koja prava imaju pripadnici nacionalnih manjina te na primjeru Leonarda i Dore objašnjavaju kako nacionalne manjine čuvaju svoje običaje, kulturu i jezik. Učitelj objašnjava što su to manjinski jezici. Učenici zapisuju definiciju manjinskih jezika.</p> <p>Učitelj upućuje učenike na tablicu u kojoj je prikazana zastupljenost nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Učenici pomoću tablice određuju koje su četiri najzastupljenije nacionalne</p>

	<p>manjine u Republici Hrvatskoj te navode njihove materinske jezike. Pomoću tablice određuju u kojoj je županiji prisutna talijanska nacionalna manjina, koja je najbrojnija nacionalna manjina u Međimurskoj županiji te koja je druga najbrojnija nacionalna manjina u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji.</p> <p>Učitelj upućuje učenike na kartu na kojoj je prikazano hrvatsko iseljništvo u Europi. Učenici uočavaju zemlje s hrvatskom nacionalnom manjinom. Navode imena pokrajina u Italji i Austriji u kojima postoji hrvatska nacionalna manjina. Pomoću karte određuju u koje se europske zemlje Hrvati iseljavaju u današnje vrijeme te navode moguće razloge iseljavanja Hrvata. Učenici također određuju koji je službeni i materinski jezik Hrvata u europskim zemljama.</p> <p>Učitelj daje učenicima upute te prikazuje kratki film učenika 4. osnovne škole Varaždin pod naslovom <i>Sirijac u Varaždinu</i>. Učenici gledaju film te odgovaraju na pitanja povezana s filmom i naučenim gradivom.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	prilog 1 https://learningapps.org/display?v=p0ga6iunc19 prilog 2 https://learningapps.org/display?v=p6mowxsc19 prilog 3 prilog 4 https://projektdrugi.hrt.hr/ucenicki-radovi/sirijac-u-varazdinu/ prilog 5
Primjeri vrednovanja učenja, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	Vrednovanje za učenje: opažanja o aktivnostima učenika tijekom rješavanja zadataka, davanje uputa učenicima; poticanje učenika na postavljanje pitanja i raspravu. <p>Vrednovanje kao učenje: učenik aktivno sudjeluje u obradi, rješava zadatke i provjerava točnost, postavlja pitanja ako ne razumije određeni pojam. Učenik uspoređuje svoja rješenja s ostalim učenicima i komentira rješenja.</p> <p>Vrednovanje naučenoga: rješavanje zadatka za sintezu - prilog 5.</p>
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti	prilog 4 - Učenici na karti zastupljenosti hrvatske manjine u Europi uočavaju zemlje u kojima je

<p>i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi</p>	<p>zastupljena hrvatska manjina te zemlje u koje se Hrvati iseljavaju u današnje vrijeme. Određuju koji je službeni i materinski jezik Hrvata u europskim zemljama te navode koji su mogući razlozi iseljavanja Hrvata u novije vrijeme. Učenici koji žele saznati više mogu na internetskim stranicama https://hrvatiizvanrh.gov.hr/hrvati-izvan-rh/83 istražiti u kojim neeuropskim zemljama postoji hrvatsko iseljeništvo te saznati kako se u tim zemljama čuva i njeguju hrvatski jezik, običaji i kultura.</p>
DODATNI ELEMENTI¹	
<p>Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema</p>	<p>Građanski odgoj: Učenik stječe znanje o jeziku države u kojoj živi, o jezicima nacionalnih manjina. Učenik prepoznaje koja su Ustavom zajamčena prava nacionalnih manjina. Učenik sudjeluje u istraživačkom projektu o njegovanju jezika, kulture i običaja nacionalnih manjina.</p> <p>Učiti kako učiti Učenik raspravlja o temi, odgovara na pitanja i postavlja pitanja. Učenik usmjerenom čita tekst lingvometodičkog predloška, pronalazi informacije u tekstu te informacije koristi za rješavanje zadatka. Učenik uz praćenje učitelja organizira informacije, traži vezu među njima te donosi zaključke o materinskom, službenom i manjinskom jeziku. Bilježi ključne pojmove i definicije u bilježnicu. Prethodna saznanja o službenom jeziku (čitanje članka 12. Ustava Republike Hrvatske) koristi kako bi riješio zadatak u kojem razlikuje službeni od materinskog jezika. Učenik samostalno čita tablicu, kartu te koristi prethodna znanja o materinskom, službenom i manjinskom jeziku kako bi riješio zadatke. Kod rješavanja projektnog zadatka nakon obrade nastavne teme, učenik pretražuje izvore informacija o njegovanju kulture, običaja i jezika nacionalnih manjina. Vrednuje i uspoređuje pronađene informacije s obzirom na zadatak. Odabire relevantne informacije, bilježi ih i organizira te oblikuje prezentaciju uz navođenje</p>

¹Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	<p>izvora.</p> <p>Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije</p> <p>Ishodi međupredmetne teme Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije odnose se na projektni zadatak koji se ne odvija tijekom navedenog nastavnog sata, već nakon obrade nastavne teme. Učenik će pretražiti informacije na internetskoj stranici http://nacionalnemanjine.hr/ te odabrati jednu od nacionalnih manjina. Proučit će članke i informacije vezane za odabranu nacionalnu manjinu te istražiti kako odabrana manjina njeguje svoje običaje, kulturu i jezik. Pronađene i preoblikovane informacije uvrstit će u multimedijску prezentaciju poštujući autorska prava.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	<p>Učenik u tablici uočava koje su nacionalne manjine u Hrvatskoj te koja područja nastanjuju. (Geografija)</p> <p>Učenik na karti Europe uočava u kojim europskim zemljama živi hrvatska manjina te u koje se europske zemlje posljednjih godina iseljavaju Hrvati. (Geografija)</p> <p>Učenik uočava koja su prava nacionalnim manjinama zajamčena Ustavom Republike Hrvatske te kako se provode. (Građanski odgoj i obrazovanje / Sat razrednika)</p> <p>Učenik za izradu projektnog ili dodatnog zadatka koristi aplikacije za izradu multimedijalne prezentacije ili e-postera. (Informatika)</p>
Aktivnosti koje obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<p>https://learningapps.org/display?v=pz2efhgak19 - prilagodba prvog zadatka u kojem učenici trebaju povezati podatke s osobom kojoj podatci pripadaju.</p> <p>- prilog 3 Učenici s teškoćama će u tablici pronaći tri nacionalne manjine u Hrvatskoj i napisati njihove materinske jezike.</p> <p>- prilog 4 Umjesto zadatka s kartom, učenici s teškoćama će riješiti zadatak u prilogu 6.</p>
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	<p>Daroviti učenici mogu za domaću zadaću na internetskim stranicama:</p>

	<p>https://hrvatiizvanrh.gov.hr/hrvati-izvan-rh/83 istražiti u kojim još neeuropskim zemljama postoji hrvatsko iseljništvo te izabrati dvije zemlje i istražiti kako se u tim zemljama čuva i njeguje hrvatski jezik, običaji i kultura. Svoja saznanja mogu predstaviti u obliku e-postera. Učitelj vrednuje e-poster prema sljedećim sastavnicama vrednovanja: navedene su neeuropske zemlje u kojima postoji hrvatsko iseljništvo; na primjeru dviju država navedeno je kako se u tim državama čuva i njeguje hrvatski jezik, običaji i kultura.; e-poster ima slikovni materijal koji prati tekst; tekst je sadržajno i pravopisno točan.</p>
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektne zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	<p>Učenik će istražiti i saznati koje nacionalne manjine žive na području Republike Hrvatske. Izabrat će jednu od nacionalnih manjina te na internetskoj stranici http://nacionalnemanjine.hr/ proučiti kako ta manjina njeguje svoju kulturu i običaje te čuva jezik. Učenik će također doznati koji su narodni običaji, najpoznatija jela nacionalne manjine te kako se na jeziku nacionalne manjine kažu neki osnovni izrazi i riječi. U istraživanju se osim internetom može služiti i drugim izvorima znanja poput usmene predaje, časopisa, udžbenika, knjige. Učenik će dobivene informacije uvrstiti u multimedijalnu prezentaciju. Učenik za istraživanje ima vremenski rok od mjesec dana, nakon kojeg će prezentaciju prezentirati u razrednom odjelu. Projektne zadatke može se međuvršnjački vrednovati ili ga učitelj može vrednovati prema sastavnicama vrednovanja navedenih u tablici - prilog 7.</p>
Poveznice na multimedijske i interaktivne sadržaje	<p>https://learningapps.org/display?v=p0ga6iunc19 https://learningapps.org/display?v=p6mowxsc19</p>
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>https://www.youtube.com/watch?v=5xt6vID9z_I https://www.youtube.com/watch?v=ZkiUyI_pqb0 http://www.hr-nastava-hessen-saarland.skole.hr/ http://www.centar-prosvjetnokulturni-madjara-</p>

	<p>os.skole.hr/</p> <p>http://sei-bbenussi.hr/web/</p> <p>http://bmri.uniri.hr/clanci/</p>
--	---

Prilog 1

Leonardo

Ja sam Leonardo. Živim s mamom i bakom u Umagu. Iako svi imamo svoje obaveze, svaki dan obavezno zajedno večeramo. Za stolom se kod nas uvijek razgovara na talijanskom jeziku. Idem u peti razred Talijanske osnovne škole „Galileo Galilei” u Umagu. U školi učim talijanski i hrvatski jezik. U slobodno vrijeme igram nogomet i pohađam dramsku radionicu u Zajednici Talijana Umag. Ove smo godine osmislili igrokaz prema jednoj poznatoj bajci.

Dora

Moje ime je Dora. Idem u peti razred Osnovne škole Tina Ujevića u Osijeku. Živim s mamom, tatom i mlađim bratom. Moja mama je Mađarica, a tata Hrvat. Od malena brat i ja govorimo mađarski i hrvatski jezik. Mama me uči pripremati tradicionalna mađarska jela. Obožavam plesati te sam članica mađarske folklorne skupine koja djeluje u sklopu Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u Osijeku.

Ivan

Ja sam Ivan. Živim u Pazinu. Poli nas doma se vajka predika po domaće, i z babon, i z didon, i z mamon, i z ocen, i z susedon. Nikad se ne pita: „Što ste danas učili u školi?” Poli nas se pita: „Ča si danas lipega navadija u školi?” Tako je kod mene doma, a u školi je opet drugačije. Tamo te stalno ispituju: „Što je ovo? Što si napravio?” Učiteljica engleskog nas pita: „What is that? What do you think?” Meni je ipak najljepši moj ča.

Prilog 2

Ustav Republike Hrvatske

Članak 12.

U Republici Hrvatskoj u službenoj je uporabi hrvatski jezik i latinično pismo.

U pojedinim lokalnim jedinicama uz hrvatski jezik i latinično pismo u službenu se uporabu može uvesti i drugi jezik te ćirilčno ili koje drugo pismo pod uvjetima propisanim zakonom.

Članak 15.

U Republici Hrvatskoj jamči se ravnopravnost pripadnicima svih nacionalnih manjina.

Pripadnicima svih nacionalnih manjina jamči se sloboda izražavanja narodnosne pripadnosti, slobodno služenje svojim jezikom i pismom i kulturna autonomija.

Prilog 3

Tablica zastupljenosti nacionalnih manjina po županijama - popis stanovništva 2011.

Ime županije	Albanci	Bošnjaci	Crnogorci	Česi	Mađari	Makedonci	Nijemci	Romi	Rusini	Slovaci	Slovenci	Srbi	Talijani	Ukrajinci
Republika Hrvatska	17.513	31.479	4.517	9.641	14.048	4.138	2.965	16.975	1.936	4.753	10.517	186.633	17.807	1.878
Zagrebačka	921	1.428	130	244	173	213	109	258	25	66	527	2.718	57	70
Krapinsko-zagorska	132	72	10	15	16	48	48	3	4	13	408	217	10	13
Sisačko-moslavačka	576	2.464	68	578	122	126	54	1.463	10	212	123	21.002	183	257
Karlovačka	340	986	62	19	27	92	31	26	6	17	277	13.408	11	20
Varaždinska	264	114	43	26	54	62	51	711	9	14	496	699	24	17
Koprivničko-križevačka	249	64	36	39	88	45	28	925	21	11	85	2.196	15	22
Bjelovarsko-bilogorska	743	121	63	6.287	881	80	93	391	10	34	102	7.552	73	12
Primorsko-goranska	2.410	4.877	642	198	471	508	237	1.072	54	126	2.300	14.888	3.429	122
Ličko-senjska	171	168	16	13	22	36	29	21	1	3	47	6.949	6	3
Virovitičko-podravska	234	80	42	104	200	50	27	14	13	41	48	5.144	9	6
Požeško-slavonska	196	48	14	649	164	55	43	13	9	95	35	4.680	592	15
Brodsko-posavska	315	453	41	77	64	65	67	1.178	18	26	59	4.124	41	230
Zadarska	908	539	100	54	96	127	176	12	14	64	265	8.184	123	27
Osječko-baranjska	865	434	319	57	8.249	323	813	1.874	100	2.293	344	23.657	45	88
Šibensko-kninska	379	204	66	33	64	76	72	22	6	38	159	11.518	42	19
Vukovarsko-srijemska	492	1.746	97	36	1.696	100	137	253	1.427	1.185	65	27.824	8	419
Splitsko-dalmatinska	1.025	1.389	485	175	228	318	220	8	18	129	575	4.797	134	62
Istarska	2.393	6.146	759	131	474	509	226	858	44	143	1.793	7.206	12.543	94
Dubrovačko-neretvanska	408	1.978	307	50	68	92	94	11	11	26	161	2.095	50	21
Međimurska	200	49	26	21	66	19	46	5.107	2	10	516	249	13	29
Grad Zagreb	4.292	8.119	1.191	835	825	1.194	364	2.755	134	207	2.132	17.526	399	332

(tablica je prilagođena prema tablici - Stanovništvo prema narodnosti po gradovima/općinama, popis 2011. preuzete s internetske stranice www.dzs.hr)

Pomoću tablice odredi koje su četiri najzastupljenije nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, a zatim navedi njihove materinske jezike.

nacionalna manjina

materinski jezik

Koja je najzastupljenija nacionalna manjina u Međimurskoj županiji?

U kojoj je županiji najviše pripadnika talijanske nacionalne manjine?

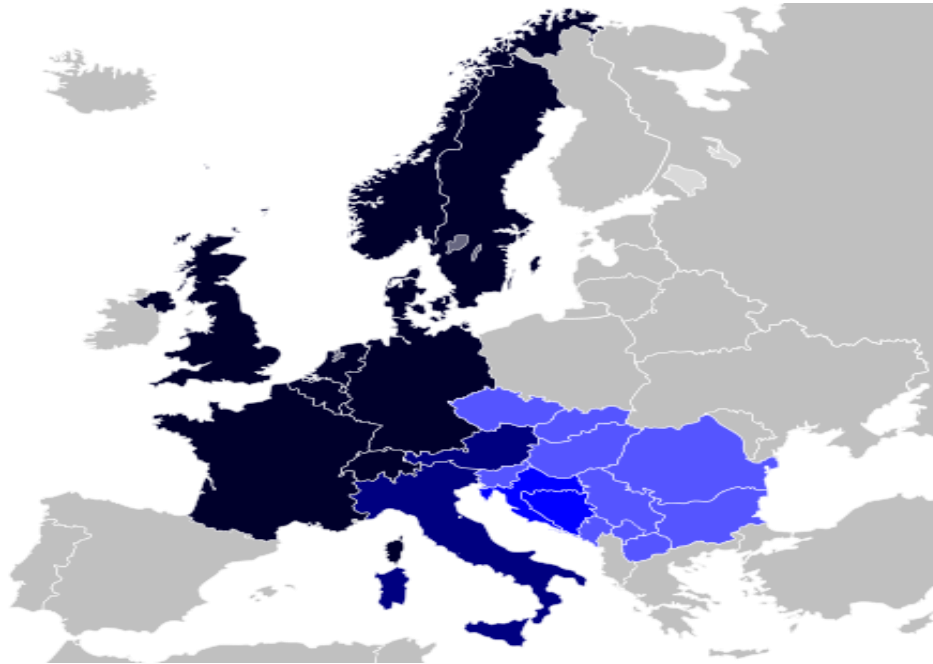

Koja je druga najbrojnija nacionalna manjina u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji?

Prilog 4

(preuzeto s internetske stranice: https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatsko_iseljeni%C5%A1tvo)

■ Republika Hrvatska (nacionalna država hrvatskog naroda) i Bosna i Hercegovina (u kojoj su Hrvati jedan od tri temeljna tj. ustavna naroda)

■ Zemlje s hrvatskom manjinom: Bugarska, Crna Gora, Češka, Kosovo, Mađarska, Makedonija, Rumunjska (karaševski Hrvati u općini Karaševo), Slovačka, Slovenija, Srbija (bunjevački Hrvati)

■ Zemlje hrvatskog iseljeništvakoje imaju tradicionalnu hrvatsku manjinu: moliški Hrvati u Italiji (Hrvati u pokrajini Molise); gradišćanski Hrvati u Austriji (Hrvati u pokrajina Gradišće)

■ Ostale zemlje u koje se Hrvati iseljavaju u novije doba

U kojim pokrajinama u Italiji i Austriji žive Hrvati? _____

Koji je službeni jezik moliških Hrvata? _____

Koji je materinski jezik karaševskim Hrvatima? _____

Navedi dvije europske zemlje u koje se Hrvati iseljavaju u novije doba.

_____

Koji su po tvom mišljenju razlozi iseljavanja Hrvata u novije doba?

_____

! Za one koji žele znati više.

Na internetskim stranicama: <https://hrvatiizvanrh.gov.hr/hrvati-izvan-rh/83> saznaj u kojim još neeuropskim zemljama postoji hrvatsko iseljenišтво. Izaberi dvije neeuropske zemlje s hrvatskom manjinom te saznaj na koji se način u tim zemljama čuva i njeguje hrvatski jezik, običaji i kultura.

Svoja saznanja prikaži putem e-postera. Više o Hrvatima u pokrajinama Molise i Gradišće možeš saznati i na sljedećim poveznicama: <https://www.youtube.com/watch?v=5xt6vID9z> | https://www.youtube.com/watch?v=ZkiUyI_pqb0

Prilog 5

Baderova obitelj podrijetlom je iz _____ (ime države), a sada živi u _____ (ime države). Baderov materinski jezik je _____, a u školi uči _____ (službeni jezik u Hrvatskoj). Bader s prijateljima u razredu i s učiteljicom razgovara na _____.

Bader u školi uči i jedan strani jezik, a to je _____.

Prilog 6

1. Pročitaj i dopuni tekst sljedećim pojmovima: **službeni, materinski, manjinski, dvojezična.**

Marta se ove jeseni preselila s roditeljima u Njemačku. Marta kući s mamom govori hrvatski jezik, a s tatom slovenski jezik. Krenula je u školu i u školi uči njemački jezik. Kada ide u trgovinu također govori njemački s prodavačicom.

Slovenski i hrvatski jezik su Martini _____ jezici. Kako Marta jako dobro govori hrvatski i slovenski jezik za nju kažemo da je _____ osoba. Marta u školi uči njemački jezik jer je njemački _____ jezik u Njemačkoj. Hrvatski jezik je _____ jezik u Njemačkoj.

Prilog 7

Prezentacija	Prezentacija ima naslovnice s jasno istaknutim naslovom i podacima o autoru prezentacije.	2	1	0
	Prezentacija ima uvod u kojoj je naznačen cilj prezentiranja.	2	1	0
	Odabir podloge, fotografija, glazbe u skladu je sa sadržajem i temom prezentacije.	2	1	0
	Tekst je sažet i napisan u obliku natuknica ili nekoliko jednostavnih rečenica.	2	1	0
	Tekst je sadržajno i pravopisno točan.	2	1	0
	Prezentacija ima zaključak o prezentiranoj temi.	2	1	0
	Tekst i podloga su kontrastni te je korišten odgovarajući font slova pa je sve vidljivo i čitljivo.	2	1	0
	Uz fotografije, citate, videozapise navedeni su izvori odakle su preuzeti.	2	1	0
Izlaganje	Učenik izlaže bez čitanja te odlično poznaje temu o kojoj govori.	2	1	0
	Učenik jasno oblikuje rečenice i naglašava važno.	2	1	0
	Učenik govori primjerenom intonacijom.	2	1	0
	Učenik se obraća razredu te ostvaruje interakciju s razredom.	2	1	0
	Učenik odgovara na sva postavljena pitanja o temi .	2	1	0
	Učenik izlaže u zadanom vremenskom okviru.	2	1	0